

Egzaminuojamojo kodas _____

Privatinės teisės užduotis

2026 m. spalio 2 d.

Ieškovė kreipėsi į teismą su ieškiniu dėl neatlygintino kelio servituto per atsakovės žemės sklypą bei servituto aptarnauti tvorą ir tujų gyvatvorę nustatymo. Ieškovė nurodė, kad į jos žemės sklypą yra suprojektuotas privažiavimas iš kitos žemės sklypo pusės, tačiau pagal projektą įsirengti kelią yra labai brangu, nes kelią reikėtų daryti per visą žemės sklypą, o dalyje sklypo yra šlapios vietos. Ieškovės teigimu per atsakovės žemės sklypą privažiuoti būtų tris kartus arčiau, be to, dalyje žemės sklypo jau yra kelias, kurį naudoja atsakovė patekti į savo namą. Ieškovė taip pat nurodė, kad ant žemės sklypo ribos yra didelė medinė tvora, kurią kas pora metų reikia perdažyti, ir auga aukštos tujos, kurias kasmet reikia genėti, todėl ji prašo nustatyti kaimynės sklype vieno metro servitutą, suteikiantį jai teisę pėsčiomis prieiti prie jos tvoros ir gyvatvorės.

Atsakovė su ieškiniu nesutiko ir nurodė, kad byla dalyje dėl kelio servituto nustatymo turėtų būti nutraukta, nes Vilniaus apylinkės teismo sprendimu kitoje byloje ieškovės ieškinys dėl kelio servituto per atsakovės žemės sklypą nustatymo jau buvo atmestas, o sprendimas yra įsiteisėjęs, todėl šioje dalyje ieškinys turėtų būti laikomas tapačiu. Atsakovė taip pat nurodė, kad tokie antraeiliai daiktai, kaip gyvatvorė arba tvora, negali būti pripažinti viešpataujančiaisiais daiktais kitam asmeniui priklausančio gretimo žemės sklypo ar jo dalies atžvilgiu, todėl servitutas jiems aptarnauti negali būti nustatomas. Atsakovės teigimu, ieškovės ieškinys netenkintinas ir dėl to, kad teismas negali nustatyti neatlygintino servituto.

Ieškovė pateikė papildomus paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad ieškinys neturėtų būti laikomas tapačiu, nes ankstesniu ieškiniu ji prašė nustatyti 8 metrų pločio kelio servitutą, o naujai pareikštu ieškiniu prašo nustatyti toje plačioje vietoje, tačiau siauresnį - 4 metrų kelio servitutą. Ji taip pat pateikė įrodymus, kad suprojektuotą kelią įsirengti jai kainuotų 32 000 Eur, o jį įrengti per atsakovės žemės sklypą kainuotų tik 12 000 Eur.

Klausimai:

- 1. Paaiškinkite kokie ieškiniai laikomi tapačiais. Teisiškai įvertinkite ir pagrįskite ar ieškovės ieškinio reikalavimai dėl kelio servituto nustatymo turėtų būti vertinami kaip tapatūs? Jeigu būtų nustatyta, kad ieškinys yra tapatus, kokius veiksmus teismas turėtų atlikti?**
- 2. Jeigu teismas nuspręstų, kad ieškinio reikalavimas dėl kelio servituto nustatymo yra netapatus, ar ieškinio reikalavimą dėl kelio servituto nustatymo turėtų tenkinti? Teisiškai pagrįskite savo nuomonę. Pateikite pagrindines servituto nustatymo sąlygas.**
- 3. Ar turėtų teismas tenkinti ieškinio reikalavimą dėl servituto aptarnauti tvorą ir gyvatvorę nustatymo? Teisiškai argumentuokite.**

Egzaminuojamojo kodas _____
Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis
2026 m. spalio 2 d.

Teisme nagrinėjama baudžiamoji byla, kurioje V. kaltinamas pagal BK 139 straipsnio 1 dalį tuo, kad 2025 m. liepos 25 d. apie 18 val. Vilniuje, nurodytų gatvių sankryžoje, važiuodamas elektriniu paspirtuku per pėsčiųjų perėją, atsitrenkė į ta pačia kryptimi per šią perėją einančią T., kuriai nuo smūgio parkritus ant žemės, lūžo kairės kojos blauzdikaulis ir taip nukentėjusiajai T. nesunkiai sutrikdė sveikatą dėl neatsargumo.

PROKURORAS prašo V. pripažinti kalta pagal BK 139 straipsnio 1 dalį ir paskirti jam bausmę - vienerius metus laisvės apribojimo; tenkinti byloje pareikštus civilinius ieškinius dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo.

Byloje surinktų ir ištirtų įrodymų visuma (nukentėjusiosios, liudytojų parodymai, specialisto išvados, viešosios miesto erdvės vaizdo įrašai ir kt.) nustatyta, kad V., važiuodamas elektriniu paspirtuku per šviesoforu reguliuojamą perėją, atsitrenkė į ta pačia kryptimi per perėją einančią T. ir ši nuo smūgio parkrito ant žemės, taip dėl neatsargumo padarė nukentėjusiajai T. nesunkų sveikatos sutrikdymą, pasireiškusių kairės kojos blauzdikaulio lūžiu.

Nustatyta, kad kaltinamojo neteisėti veiksmai, manevruojant elektriniu paspirtuku tarp pėsčiųjų, einančių pėsčiųjų perėja, buvo pagrindinė įvykio, dėl kurio sužalojimų patyrė nukentėjusioji, kilimo priežastis. Kaltinamasis V. nusikalstamą veiką padarė dėl nusikalstamo nerūpestingumo. Kartu prokuroras pažymi, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą, elektrinis paspirtukas yra prilyginamas motoriniam dviračiui, o ne kelių transporto priemonei, todėl jį vairavusiam asmeniui BK 281 straipsnio nuostatos netaikomos. Kaltinamojo veiksmai teisingai kvalifikuoti pagal BK 139 straipsnio 1 dalį, jo kaltė įrodyta, todėl jam turi būti priimtas apkaltinamasis nuosprendis.

GYNĖJAS prašo kaltinamąjį V. pagal BK 139 straipsnio 1 dalį išteisinti, nepadarius veikos, turinčios nusikalstamos veikos požymių. Tiek kaltinamojo, tiek ir nukentėjusiosios veiksmai turėjo būti įvertinti Kelių eismo taisyklių kontekste ir, esant pagrindui, sprendžiama dėl asmens veiksmų kvalifikavimo pagal BK skyrių, reglamentuojantį nusikalstamas veikas transporto eismo saugumui. Byloje nenustatyta, ar kaltinamasis atitiko eismo dalyvio – pėsčiojo, ar motorinio dviračio vairuotojo statusą, kas yra teisiškai reikšminga, sprendžiant dėl kaltinamojo veiksmų kvalifikavimo. Kaltinimas V. veiksmų neteisėtumą sieja išimtinai tik su bendro pobūdžio pareigos elgtis atsargiai ir rūpestingai pažeidimu, nenustatęs būtinojo BK 139 straipsnio 1 dalies požymio – veikos neteisėtumo turinio; be kita ko nenustatytas ir priežastinis ryšys su kilusiais padariniais bei kokią įtaką eismo įvykiui turėjo pačios nukentėjusiosios elgesys, kai ji sudarė kliūtį perėja paspirtuku važiuojančiam kaltinamajam.

Klausimai:

- 1. Kokį procesinį sprendimą turėtų priimti teismas šioje baudžiamojoje byloje? Ar tokie kaltinamojo veiksmai turėtų būti kvalifikuojami pagal Baudžiamojo kodekso 139 straipsnio ar 281 straipsnio nuostatas? Išdėstykite teisiškai motyvuotą atsakymą.**

2. **Kaip Baudžiamajame kodekse apibrėžiama neatsargi kaltė? Kokios yra neatsargios kaltės rūšys ir kuo jos skiriasi? Ar asmuo gali būti baudžiamas už neatsargų nusikaltimą, jeigu BK konkrečios veikos neįvardija kaip neatsargios?**
3. **Ar BPK požiūriu apkaltinamajam nuosprendžiui šioje byloje pakanka nustatyti objektyvią įvykių seką, ar teismas privalo įrodymais pagrįsti kiekvieną BK 139 straipsnio sudėties požymį? Kaip šią pareigą lemia BPK 20 straipsnyje įtvirtintos įrodymų vertinimo taisyklės ir BPK 305 straipsnio reikalavimai apkaltinamojo nuosprendžio turiniui?**